

INSTITUTE FOR THE RESEARCH OF GENOCIDE
CANADA

18. juli, 2012

Pismo gosp. Theodoru Meronu, predsjedniku Međunarodnog tribunala za ratne zločine za bivšu Jugoslaviju (International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia/ICTY)

28. juna/lipnja 2012., na veliko iznenađenje javnosti, Sudsko vijeće Međunarodnog tribunala za bivšu Jugoslaviju, kojim je predsjedavao sudac O-Gon Kwon, oslobodilo je bivšeg predsjednika bosanskih Srba Radovana Karadžića jednog dijela optužnice koja je podignuta protiv njega za genocid u 7 (sedam) bosanskih općina tokom rata u Bosni i Hercegovini (1992-1995).

Pretno vijeće haškog Tribunala donijelo je oslobađajuću presudu po tački 1. optužnice na temelju zahtjeva Karadžića po pravilu 98 BIS, pošto je smatralo da nema dovoljno dokaza da su srpske snage pod vodstvom Karadžića izvršile genocid u općinama Bratunac, Foča, Ključ, Prijedor, Sanski Most, Vlasenica i Zvornik, unatoč činjenici da je 16. juna/lipnja 2004. bivšem predsjedniku Jugoslavije/Srbije i Crne Gore Slobodanu Miloševiću isto Pretno vijeće haškog Tribunala na istom nivou postupka našlo dovoljno dokaza za genocid u navedenim bosanskim općinama.

Prilikom odbacivanja Miloševićevog zahtjeva po pravilu 98 BIS za oslobađanje od optužbe, Sudsko vijeće je utvrdilo da je bilo dovoljno dokaza za to da je „postojao udruženi zločinački poduhvat, u kojemu su sudjelovali i članovi rukovodstva bosanskih Srba, s ciljem i namjerom da se uništi dio muslimanske populacije, te da su sudionici tog poduhvata zaista počinili genocid u Brčkom, Prijedoru, Sanskom Mostu, Srebrenici, Bijeljini, Ključu i Bosanskom Novom“. Nadalje se navodi da je Slobodan Milošević bio sudionik u tom zločinačkom poduhvatu (sudac Kwon je kao član tog Vijeća izuzeo svoj stav).

Smatramo čudnim da se dokazi o genocidu u Prijedoru, Sanskom Mostu i Ključu, koji su bili dovoljna osnova da se nastavi suđenje Miloševiću 2004, sada s dokazima Tužiteljstva koja se odnose na Bratunac, Foču, Vlasenicu i Zvornik, smatraju nedovoljnim za procesuiranje Karadžića 2012. Svjesni smo da se Karadžić poziva na

pravilo 98BIS po kojem tvrdi da se ne mogu povezivati ranije sudske odluke u drugim predmetima, ali, po pitanju ovog ozbiljnog postupka, ne možemo razumjeti kako se pravne činjenice mogu mijenjati bez ikakvog razumnog nastojanja da se objasne ili opravdaju.

Bez transparentnosti, primjena prava ne ostaje ništa drugo osim svojevoljne demonstracije moći. Molimo Vas usrdno da preispitate da li je očito zanemarivanje dosljednosti pravne znanosti od strane Suda kompatibilno s poštivanjem temeljnih načela prava, predanosti ciljevima Konvencije o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida, te potrebom da se održi povjerenje javnosti u tom postupku.

Kao organizacije koje su u mnogim slučajeva s entuzijazmom surađivala sa Sudom, nadajući se da će njihovom kooperacijom pravda konačno biti zadovoljena i odluka Suda biti neopoziva, uznemireni smo i razočarani još jednom spoznajom da Sud očigledno ne uvažava činjenicu da način njegovog rada i donošenja odluka čini još neizdržljivijim i većim patnje žrtava genocida u Bosni.

Naročito smo svjesni činjenice da je javni interes potaknuo osnivanje Haškoga suda, pošto su 1992/1993. godine – oko pedeset godina poslije holokausta i donošenja Konvencije Ujedinjenih Naroda o sprečavanju i kažnjavanju genocida - nacionalisti iz redova bosanskih Srba, pod vodstvom Ratka Mladića i Radovana Karadžića, na teritoriji Bosne i Hercegovine napali nesrpsko stanovništvo, s ciljem njegovog uništenja. Zastrašujuća kulminacija te kampanje u julu/srpnju 1995 tek je još predstojila. Sud je bio osnovan kao odgovor na percepciju da je ono što se dogodilo 1992 u mnogim općinama Bosne pod kontrolom srpskih nacionalista bio genocid, kao što je to Elie Wiesel, koji je preživio Auschwitz, jasno priznao u to vrijeme, te kao što su to očigledno potvrdili i dokazi kojima je raspolagao Sud pri odbijanju zahtjeva Miloševića za oslobađanjem ove tačke optužbe.

Projekt stvaranja velike Srbije uključivao je intenzivne i sistematske napade na bosanske Muslimane i bosanske Hrvate u strateško lociranim područjima, koji su se nalazili pod kontrolom vojnog i političkog vrha bosanskih Srba. Uključivao je masovne i sistematske zločine, koji su bili vršeni u muslimanskim i hrvatskim općinama BiH kao što su mučenje i ubijanje civila u koncentracionim logorima, silovanje žena kao sredstvo teroriziranja i uništavanja socijalne kohezije i društvenog jezgra jednog naroda, uništavanje političke, društvene i ekonomske elite nesrpskih općina – što su bili osnovni elementi genocida, s ciljem da se iskorijeni nesrpsko stanovništvo na teritoriji koji su kontrolirali Srbi.

Od trenutka kada je slučaj Krstić potvrdio genocid u Srebrenici u julu/srpnju 1995, haški Sud je odavao dojam da se postupno - zločin po zločin, općinu za općinom – odriče svog zadatka kaznenog progona zbog genocida u bosanskim općinama. Na taj način

malo je ponudio što se tiče uvjerljivih dokaza, odajući dojam da je prvenstveno vođen nužnošću da ubrza i završi posao Tribunala prije nego što prestane njegovo financiranje.

Predodžba da bi se žrtve mogle na neki način „obešteti“ ili osnažiti u pogledu uticaja na pravosudne procese može se doimati utješnom fikcijom, ali

činjenica da je Sud korak po korak odustajao od pokušaja da ispuni svoj prvobitni cilj i opravda svoje postojanje (za sprečavanje i kažnjavanje genocida), iznevjerio je njihove nade i doveo do krajnjeg gubitka povjerenja.

Poštovani predsjedniče Meron, na komemoraciji u Srebrenici u Potočarima 2004. godine, izabrali ste i pročitali riječi presude u predmetu Krstić koje su opisale težinu i stravičnu prirodu zločina genocida, uz neodložnu izjavu da će njegovi počinitelji biti sigurno dovedeni pred lice pravde.

“Zločin genocida zavrijeđuje posebnu osudu i sramotu“, rekli ste. „... To je zločin protiv cijelog čovječanstva, njegovo zlo ne osjeća samo populacija koja je

„određena“ za uništenje, već cijeli ljudski rod.“ Potvrdili ste da „se težina genocida odražava u striktno određenim zahtjevima koji se moraju zadovoljiti prije nego što ovakva presuda bude izrečena,“ ali ste potvrdili - vjerujemo da se još uvijek sjećate - „...tamo gdje su ti zahtjevi zadovoljeni, uza sve to, zakon ne smije bježati od toga da se počinjeni zločin nazove pravim imenom.“

Odbijanje zahtjeva Miloševiću za oslobađanjem od ove tačke optužnice, koje je donijelo Sudsko vijeće, potvrdilo je i da su postojale udružene zločinačke namjere bosanskih Srba, s ciljem da se poćini genocid u spomenutim općinama i uništi dio bosanskih Muslimana. Odluka Pretresnog vijeća u pogledu oslobađanja Radovana Karadžića po taćki genocida u nekim istim općinama ukazuje da haški Sud bježi od toga da se zločin nazove pravim imenom.

U ime žrtava i u ime pravde zahtijevamo da Sud objasni svoju nerazumljivu odluku.

Ovo pismo je takođe poslano: generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda, Ban Ki-moonu, gospodinu Sergeu Brammertz, tužitelju Međunarodnog krivićnog tribunala za bivšu Jugoslaviju, gospođi Louisei Arbour, bivšoj tužiteljici Međunarodnog krivićnog tribunala za bivšu Jugoslaviju i gospodinu Richardu Goldstoneu, bivšem tužitelju Međunarodnoga krivićnog tribunala za bivšu Jugoslaviju

Potpisnici pisma:

U ime Upravnog odbora Instituta za istraživanje genocida Kanada, , **Profesor Emir Ramić, Direktor**

U ime Društva za ugrožene narode – internacional, , **Tilman Zülch President**

U ime Međunarodnog ekspertnog tima Instituta za istraživanje genocida Kanada **Profesor Francis Anthony Boyle, Profesor Međunarodnog prava I raniji zastupnik Bosne I Hercegovine na Međunarodnom krivičnom tribunal u Hagu , Profesor David Pettigrew, Profesor Filozofije na Southern Connecticut State Universitetu, USA, Profesor Marko Attila Hoare, Kingston University, London, svjetski priznat historičar za pitanja Bosne I Hercegovine, Profesor Christian Schwarz-Schilling, raniji Visoki predstavnik međunarodne zajednice u Bosni I Hercegovini**

U ime Fondacije Dag Hammarskjöld Fondacije, Švedska, **Henning Melber, Izvršni direktor**

U ime Kongresa Bošnjaka Sjeverne Amerike, **Mr. Haris Alibašić, Predsjednik**

U ime Organizacije Obrazovanje Gradi Bosnu i Hercegovinu, **General Jovan Divjak, General Armije Republike Bosne i Hercegovine, Izvršni director organizacije Obrazovanje Gradi Bosnu i Hercegovinu**

U ime Instituta za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu, **Profesor Smail Čekić, Direktor**

U ime Instituta za istraživanje zločina genocida, Univerzitet Novi Pazar, Sandžak, Srbija, **Profesor Admir Muratović, Direktor**

U ime Bošnjačke akademije nauka i umjetnosti, **Profesor Ferid Muhić, Predsjednik**

U ime Bošnjačke Kulturne zajednice Preporod, Sarajevo, Bosna i Hercegovina,
Profesor Senadin Lavić, Predsjednik

U ime Organizacije svjedoka i žrtava genocida u Bosni i Hercegovini , **Murat Tahirović,**
Predsjednik

U ime Saveza logoraša Bosne i Hercegovine, **Šaćir Srebrenica, Predsjednik**

U ime Američkog savjetodavnog vijeća za Bosnu i Hercegovinu, Wašington, SAD, **Mr.**
Ajla Delkić, Izvršni Direktor

U ime Organizacije Logoraša "Prijedor 92", **Mirsad Duratovi', Predsjednik**

U ime Bošnjačke Kulturne zajednice Preporod za Sjevernu Ameriku, **Profesor Abdullah**
Kapić, Predsjednik

U ime Svjetskog saveza dijaspora Bosne i Hercegovine, **Zaim Pašić, Predsjednik**

U ime Bosansko američkog institute za genocid i obrazovnog centra, **Mr. Sanja**
Seferovic-Drnovšek, Direktor,

U ime Vijeća bosanskohercegovačkih organizacija Australije, **Elvis Ibišević, Predsjednik**

U ime Organizacije Žene žrtve rata, **Bakira Hasečić, Predsjednik**

U ime Centra savremenih inicijativa Austrija, **Damir Saračević, Predsjednik**

U ime Platforme bosanskohercegovačkih građana u Holandiji, **Ervin Sendijarević,**
Predsjednik

Pismo su takođe potpisali u ime žrtava sljedeće organizacije:

1. Srebreničke majke (Srebrenica)

2. Žene Srebrenice (Tuzla),

3. Forum građana Srebrenice(Srebrenica / Tuzla)
4. Srebrenica 99 (Tuzla)
5. Klub intelektualaca - Srebrenica (Srebrenica)
6. Društvo za prevenciju genocida (Srebrenica)
7. Asocijacija studenata - Srebrenica (Srebrenica),
8. Unija žena“Bosfam” (Srebrenica / Tuzla)
10. Sekcija žena pri Savezu logoraša – Kanton Sarajevo (Sarajevo)
12. Povratak i održivi opstanak -Bijeljina
13. Mostovi–Udruženje građana porodica nestalih (BosanskaKrupa)
14. Udruženje zatraženje nestalih i nasilno ubijenih Bošnjaka Brčko Distrikta (Brčko)
15. Savez logoraša – Brčko(Brčko)
16. Udruženje porodica zarobljenih i nestalih osoba Općine Prozor (Prozor)
17. Udruženje zatraženje nestalih iz Hadžića (Hadžići)
18. Organizacija porodica šehida, poginulih boraca i nestalih (Kladanj)
19. Udruženje građana porodica poginulih pripadnika TO, civilnih žrtava rata i nestalih lica Općine Ključ (Ključ)
20. Udruženje zarobljenih i nestalih Hercegovačko-Neretvanskog kantona (Mostar)
21. Udruženje za traženje nestalih - Mostar (Mostar)
22. Udruženje povratnika u Žepi (Žepa)

23. Organizacija porodica poginulih i nestalih osoba "Vrbanja" – Kotor Varoš/Travnik
24. Udruženje porodica zarobljenih i nestalih Općine Zvornik (Tuzla)
25. Udruženje povratnika u Kotorskom (Kotorsko - Doboj)
26. Unija Roma BiH (Sarajevo/Lukavac)
27. Udruženje Roma "Sae Roma" (Tuzla)
28. Udruženje Roma - Zenica (Zenica)
29. Udruženje Roma - Kalesija (Kalesija)
30. Udruženje "Budućnost Roma" (Sarajevo)
31. Udruženje žena Romkinja (Tuzla)
32. Savez udruženja porodica nestalih Podrinja (Tuzla)
33. Žene Podrinja (Bratunac),
34. Žene Podrinja (Vlasenica)
35. Žene Podrinja (Sarajevo)
36. Udruženje povratnika "Vrbanja" (Banja Luka)
37. Koalicija za povratak (Banja Luka)
38. Udruženje porodica nestalih "Višegrad 92" (Sarajevo)
39. Udruženje "Snaga žene" (Tuzla)
40. Vijeće kongresa bošnjačkih intelektualaca (Sarajevo)
41. Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava (Sarajevo)

42. Srpsko građansko vijeće (Sarajevo)
43. Srpsko građansko vijeće (Tuzla)
44. Srpsko građansko vijeće (Zenica)
45. Srpsko građansko vijeće (Mostar)
46. Hrvatsko narodno vijeće (Sarajevo)
47. Fondacija "Pravda za BiH" (Sarajevo)
48. Obrazovanje građi BiH (Sarajevo)
49. Demokratsko vijeće Bošnjaka (Bijeljina)
50. Udruženje građana "Terra" (Sarajevo)
51. Udruženje žena "Mak-Bosanka" (Sarajevo)
52. Humanitarna organizacija "Merhamet" (Sarajevo),
53. Udruženje roditelja ubijene djece opkoljenog Sarajeva (Sarajevo)
54. Savez udruženja žena BiH - FOKUS-BiH(Sarajevo)
55. Medica (Zenica / Visoko)
56. Unija "Eho" (Ljubuški)
57. "Žena BiH" (Mostar)
58. Forum mladih - Stolac (Stolac)
59. Udruženje "Povratak" – Bijeljina(Bijeljina)
60. Udruženje žena "Astra" (Bijeljina)

61. Helsinški odbora za ljudskoprava Republike Srpske (Bijeljina)
62. Udruženje "Budućnost žene" (Kalesija)
63. Udruženje za traženje zarobljenih I nestalih iz Hadžića (Hadžići)
64. Udruženje povratnika u Trebinje (Trebinje)
65. "Deblokada" (Sarajevo)
66. Inicijativa mladih za ljudska prava (Sarajevo)